

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-74- 121/(12)/12/BS

Warszawa, dn. 19 marca 2013 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 17/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 2, art. 12 ust. 1, art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. nr 169, poz. 1200 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej zobowiązania przedsiębiorcy STATOIL FUEL & RETAIL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie (do dnia 14 stycznia 2013 r. przedsiębiorca występował pod nazwą „STATOIL POLAND” Sp. z o. o.), do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek oleju napędowego o numerach 0862/12/8470 oraz 0900/12/8470, niespełniającego wymagań jakościowych, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 99/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 2 stycznia 2013 r. przedsiębiorca „STATOIL FUEL & RETAIL Sp. z o. o.” z siedzibą w Warszawie (do dnia 14 stycznia 2013 r. przedsiębiorca występował pod nazwą „STATOIL POLAND” Sp. z o. o.), (dalej: Przedsiębiorca lub Strona) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 99/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, Prezes UOKiK stwierdził, że

pobrana w dniu 2 sierpnia 2012 r. próbka oleju napędowego (o numerze 0862/12/8470), nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 221, poz. 1441 ze zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem”, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 8,9 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, Prezes UOKiK stwierdził, że pobrana w dniu 10 sierpnia 2012 r. próbka oleju napędowego (o numerze 0900/12/8470), nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 5,8 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zobowiązał Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbek oleju napędowego o numerach 0862/12/8470 oraz 0900/12/8470.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 2 stycznia 2013 r. Strona postępowania podnosi, iż w procesie badania próbki uczestniczyło laboratorium Polcargo International w Chorzowie, które nie posiadało akredytacji w zakresie paliw płynnych, a tym samym kompetencji i warunków technicznych do badania parametru – odporność na utlenianie. Strona podtrzymuje swoje stanowisko, że przekazanie próbek do nieakredytowanego laboratorium w zakresie badań paliw ciekłych, które nie posiadało kompetencji do przyjęcia próbki, a następnie redystrybucji do podwykonawców stawia w wątpliwość uzyskane wyniki badań, gdyż nie została zachowana ciągłość postępowania procesu badawczego przez akredytowane laboratorium paliw ciekłych.

W piśmie Strona zwraca uwagę na fakt, że z protokołów badań 9C-3194-12 oraz 9C-3219-12 wynika, że nie wszystkie badania zostały wykonane w laboratorium Polcargo International zlokalizowanym w Szczecinie. Parametr liczba cetanowa został zbadany przez akredytowanego podwykonawcę Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Laboratorium Badawcze w Warszawie a parametr odporność na utlenianie został zbadany przez laboratorium Ośrodka Badawczo Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku.

Pismem z dnia 8 stycznia 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zwrócił się do Prezesa Laboratorium Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie o wyjaśnienia wątpliwości zgłoszonych w toku postępowania przez Stronę.

Pismem z dnia 14 stycznia 2013 r. Prezes Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie poinformował Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, iż przy przechowywaniu próbek w laboratorium w Chorzowie zostały zachowane warunki zabezpieczające produkt przed zmianą jakości i cech charakterystycznych oraz, że przygotowanie próbek do badań jak również transport próbek został przeprowadzony w warunkach prawidłowych.

Pismem z dnia 21 stycznia 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powiadomił Przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej zaskarżoną decyzją nr DIH-2 Nr 99/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2013 r. (sygn. DIH-74- 121/(9)/12/BS) przedłużono termin zakończenia niniejszego postępowania do dnia 25 lutego 2013 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności przedstawionych przez stronę argumentów, stwierdził, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji zobowiązującej Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbek oleju napędowego.

Podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego (o numerze 0862/12/8470), były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, które wykazały, że pobrana w dniu 2 sierpnia 2012 r. próbka oleju napędowego nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 8,9 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego (o numerze 0900/12/8470), były wyniki

badan laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Polcargó International Sp. z o.o. w Szczecinie, które wykazały że pobrana w dniu 10 sierpnia 2012 r. próbka oleju napędowego nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną wartość parametru odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 5,8 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy podkreślić, iż próbki oleju napędowego, pobrane w dniach 2 i 10 sierpnia 2012 r., nie spełniały wymagań jakościowych określonych w § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach.

Odnosząc się do treści wniosku strony o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 2 stycznia 2013 r., należy na wstępie wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, na podstawie umowy zawartej z akredytowanym laboratorium. W odmiennym stanie rzeczy, tj. gdy badania wykażą, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, koszt badań ponosi kontrolowany Przedsiębiorca. Postępowanie toczące się przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jest postępowaniem administracyjnym na podstawie art. 24 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zmierzającym do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do zarzutu Strony, iż w procesie badania próbek uczestniczyło laboratorium Polcargó International w Chorzowie, które nie posiadało akredytacji w zakresie paliw płynnych, a tym samym kompetencji i warunków technicznych do badania parametru – odporność na utlenianie, należy zważyć co następuje.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw akredytowane laboratoria, które nie są prowadzone przez Inspekcję Handlową, przeprowadzają badania pobranych próbek na podstawie umowy zawartej z Zarządzającym, a badania próbek kontrolnych na podstawie umowy zawartej z wojewódzkim inspektorem Inspekcji Handlowej.

Kwestie wykonywania badań próbek paliw ciekłych w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przez laboratorium Polcargó International Sp. z o.o. w Szczecinie, reguluje umowa DBA-2/243-47/2012 z dnia 10 maja 2012 r., zawarta pomiędzy tą Spółką, a Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dostępna na stronie internetowej UOKiK w zakładce „Zamówienia publiczne”).

Warunki badania paliw przez laboratoria akredytowane określa umowa, do zawarcia której dochodzi w trybie przepisów o zamówieniach publicznych. W tym trybie została zawarta ww. umowa. Nie jest w sprawie kwestionowane, że strona umowy Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie była zobowiązana do przeprowadzenia badań próbek tego paliwa objętego umową. Jej laboratorium jest akredytowanym laboratorium. Odrębną jest kwestia badań metodą akredytowaną. Według umowy laboratorium wykonujące badanie i metoda badania powinny być akredytowane. Umowa określa jakie badania mogą być przeprowadzane w laboratorium zlokalizowanym w Szczecinie przy ul. Henryka Pobożnego 5, a jakie mogą być zlecane Podwykonawcom. Według § 3 ust. 3 umowy, Wykonawca (strona umowy) może zlecić Podwykonawcom zbadanie próbki, jeśli „nie posiada akredytacji na metodę badań niezbędną do zbadania tych parametrów”. Jak słusznie Przedsiębiorca zauważa, laboratorium Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie nie posiada akredytacji w zakresie badania parametru odporność na utlenianie, mogła więc i miała obowiązek, zgodnie z umową, podzlecić zbadanie tego parametru innemu akredytowanemu laboratorium, co uczyniła.

W § 3 pkt 9 tej umowy znajduje się postanowienie, iż próbki, pozostałości po próbkach oraz próbki kontrolne przechowywane będą przez wykonawcę w warunkach zabezpieczających produkt przed zmianą jakości i cech charakterystycznych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w odniesieniu do podwykonawstwa nadmienia dodatkowo, iż kwestie badań i wzorcowań reguluje pkt 4.5 normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących. Zapis pkt 4.5.1 stanowi, że jeżeli laboratorium podzleca pracę, czy to z powodu nieprzewidzianych przyczyn (np: nadmiernego obciążenia pracą, potrzeby dodatkowej biegłości technicznej lub tymczasowej niezdolności), czy też jest to stała praktyka (np: poprzez stałe podwykonawstwo, umowy ajencyjne lub licencyjne), praca ta powinna być przekazana kompetentnemu podwykonawcy, natomiast pkt 4.5.4 mówi o tym, że laboratorium jest odpowiedzialne przed klientem za pracę podwykonawcy. Z powyższych zapisów wynika również, że laboratorium Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie mogło podzlecić badania innym podwykonawcom, co miało miejsce w niniejszym postępowaniu.

Zgodnie z §3 ust. 1 pkt 7 umowy DBA-2/243-47/2012 z dnia 10 maja 2012 r., dostarczenie próbek do badań odbywa się w punkcie przekazania próbek w Laboratorium (Pracownia Analiz Paliw Polcargo International Sp. z o. o. w Chorzowie ul. Marii Curie Skłodowskiej 3). Przepis art. 22 ust.1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, stanowiący, iż inspektor niezwłocznie przekazuje próbki do akredytowanego laboratorium należy odnieść również do art. 25 tejże ustawy. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzyskał od Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie wyjaśnienia (pismo z dnia 14 stycznia 2013 r.), iż próbka paliwa 0862/12/8470 została dostarczona do laboratorium w Chorzowie w dniu 2 sierpnia 2012 r. (pobranie w toku kontroli w dniu 2 sierpnia 2012 r.), a laboratorium przekazało ją do laboratorium Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku w dniu 3 sierpnia 2012 r.

Natomiast próbka 0900/12/8470 dostarczona do laboratorium w Chorzowie w dniu 10 sierpnia 2012 r. (pobrana w toku kontroli w dniu 10 sierpnia 2012 r.) została przekazana do laboratorium Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku w dniu 13 sierpnia 2012 r. (11 i 12 sierpnia 2012 r. to sobota i niedziela).

Z powyższego zestawienia dat wynika jednoznacznie, że próbki pozostawione do badań zostały w sposób oczywisty niezwłocznie dostarczane do badań. Powyższe znajduje potwierdzenie w protokołach pobrania próbek paliw i przyjęcia tych próbek do badań.

Odnosząc się do zarzutów Strony, że przekazanie próbek do nieakredytowanego laboratorium w zakresie badań paliw ciekłych, które nie posiadało kompetencji do przyjęcia próbki, a następnie redystrybucji do podwykonawców stawia w wątpliwość uzyskane wyniki badań, gdyż nie została zachowana ciągłość procesu badawczego przez akredytowane laboratorium paliw ciekłych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów skierował do laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie pismo z dnia 8 stycznia 2013 r. z prośbą o wyjaśnienie powyższych kwestii. Pismem z dnia 14 stycznia 2013 r. laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie odpowiedziało, iż odnosząc się do próbek nr 0862/12/8470 oraz nr 0900/12/8470 badanych w zakresie parametru odporność na utlenianie wyrażonego w h, były one przechowywane, przygotowywane do badań jak również transportowane w warunkach zabezpieczających produkt przed zmianą jakości i cech charakterystycznych. Zasada metody badania parametru odporność na utlenianie polega na przepuszczeniu przez próbkę strumienia oczyszczonego powietrza. Metoda ta polega na konduktometrycznym oznaczeniu lotnych związków powstałych w czasie utleniania. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na wartość tego parametru jest dostęp tlenu. Próbki oleju napędowego nr 0862/12/8470 oraz nr 0900/12/8470 były zarówno transportowane jak i przechowywane w szczelnych, specjalistycznych, nieprzejrzyistych, metalowych pojemnikach.

W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż zarzuty Strony w zakresie wątpliwości co do trybu postępowania z przyjętymi przez laboratorium w Chorzowie, będącym oddziałem Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie próbkami, są bezzasadne.

Niezależnie od powyższego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podkreśla, iż czynnikiem dodatkowo potwierdzającym prawidłowość przechowywania próbek jest fakt, iż po odstępie kilkunastu dni od daty przebadania pierwszych próbek, na wniosek Strony zostały przebadane próbki kontrolne przez inne akredytowane laboratorium. Wyniki badań przeprowadzonych przez niezależne laboratorium, w tym przypadku Instytut Nafty i Gazu w Krakowie potwierdziły niewłaściwą jakość badanego oleju napędowego.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez stronę w toku postępowania odwoławczego, że decyzja nr DIH-2 Nr 99/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylecia.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na decyzję, zgodnie z art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymuje:

STATOIL FUEL & RETAIL Sp. z o. o., ul. Puławska 86, 02-603 Warszawa.